

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen **Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi Anketi**, Türkiye'nin, yerel düzeyde imalat sanayindeki eğilimleri ölçen ilk gösterge oldu. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların nabızı tutulmakta ve imalat sanayindeki gelişmeler izlenmektedir. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi ile Konya'daki imalat sanayinin Türkiye geneli ve Avrupa Birliği üye ülkeleri ile karşılaştırılması mümkün hale gelmiştir.

Konya'nın imalat sanayi 13 aydır gözlem altında:

Konya Sanayi Odası (KSO) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya İmalat Sanayi Anketi, Konya'nın merkez ilçeleri olan Karatay, Meram ve Selçuklu'da imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalara uygulanmaktadır. İmalat sanayinin tüm alt sektörlerinde faaliyet gösteren 300 firma ile her ay yüz yüze anketler yapılmaktadır. İmalat Sanayi Güven Endeksi sonuçları her ayın ikinci iş günü Konya Sanayi Odası internet sayfasında kamuoyuna açıklanacaktır.

İmalat sanayi güven endeksi nasıl hesaplanıyor:

İmalat Sanayi Güven Endeksi; ankette yer alan “Şu andaki toplam siparişleriniz için ne söyleyebilirsiniz?”, “Şu andaki mevcut stok düzeyiniz için ne söyleyebilirsiniz?” ve “Önümüzdeki 3 ayda üretiminizin ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?” sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değerine, sorulara olumlu cevap verenler ile olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak ulaşılmaktadır.

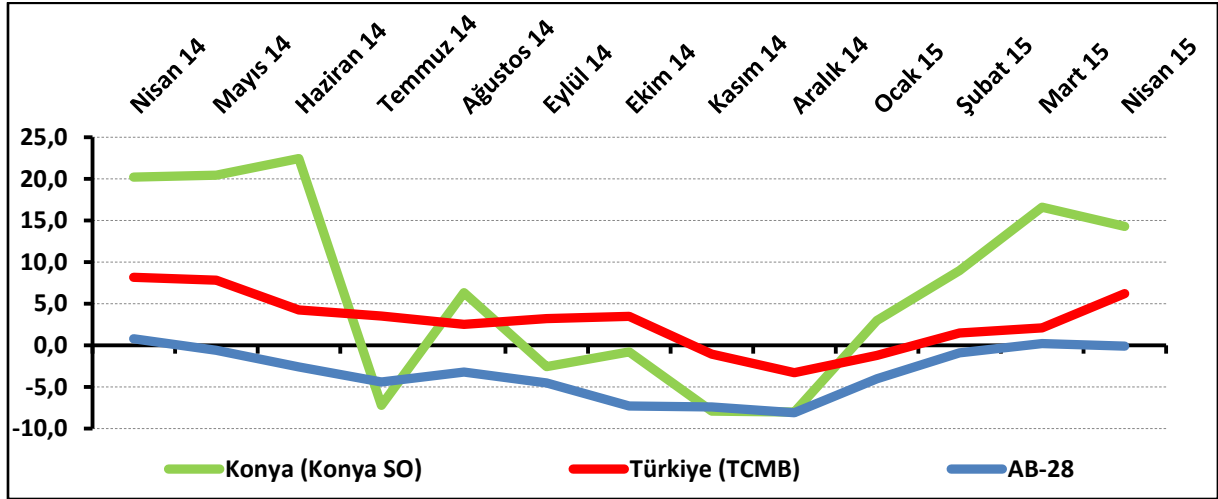
Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen aya ve geçen yıla göre düştü:

Mart ayında 16,6 puan değerini alan Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi, Nisan ayında 2,3 puan düşerek 14,3 puan değerini almıştır. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinde geçen yıla göre de 5,9 puanlık düşüş yaşanmıştır. Türkiye genelini temsil eden imalat sanayi güven endeksi Nisan 2015'te bir önceki aya göre 4,1 puan yükselerek 6,2 puan değerini almıştır. Avrupa Birliği'ni temsil eden imalat sanayi güven endeksi de Nisan 2015'te bir önceki aya göre 0,3 puan düşerek -0,1 puan değerini almıştır.

İmalat Sanayi Güven Endeksi, geçen aya göre Konya'da ve AB-28'de düşerken Türkiye genelinde yükselmiştir. Geçen yıla göre ise hem Konya'da hem de Türkiye geneli ve AB-28'de düşmüştür. Konya imalat sanayi, Nisan 2015'te Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi performans göstermiştir.

Konya İmalat Sanayi Güven Endeksinin geçen aya göre düşmesinde mevcut siparişlerdeki düşüş ve stok düzeyinde artış etkili olurken, geçen yıla göre düşmesinde mevcut siparişlerdeki ve gelecek 3 aydaki üretim beklentisindeki düşüş etkili olmuştur.

Şekil-1. İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırılması* (Nisan 2014 – Nisan 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

Tablo-1. Konya İmalat Sanayi Güven Endeksi*

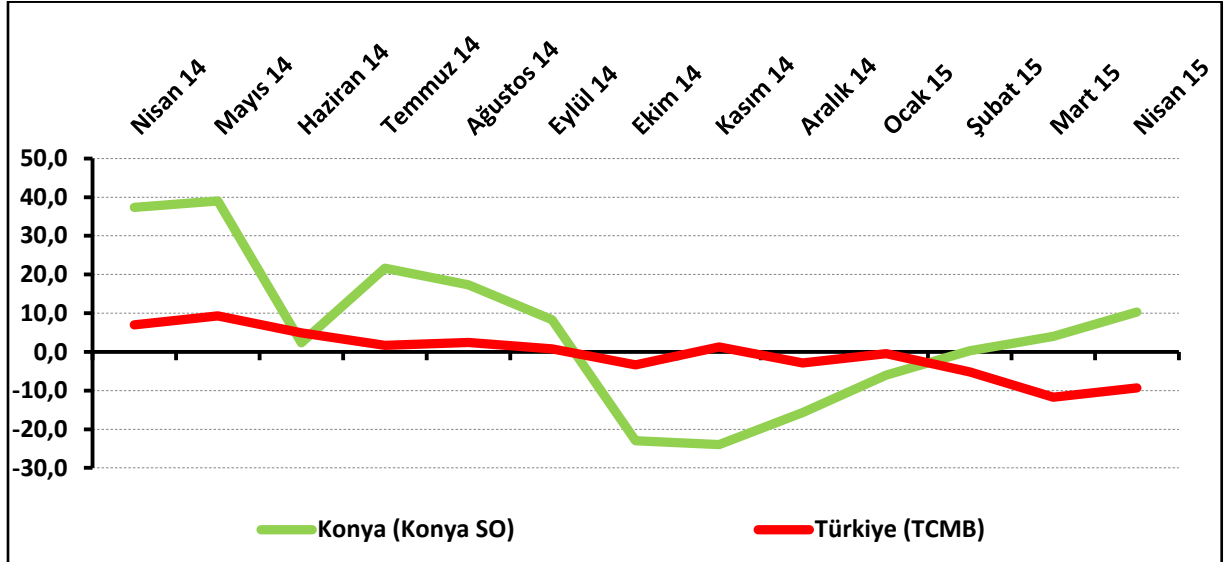
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2014	---	---	19,6	20,2	20,4	22,4	-7,2	6,3	-2,6	-0,8	-7,9	-8,0
2015	3,0	9,0	16,6	14,3								

Konya imalat sanayindeki genel gidişat 5 aydır yükselmeye devam ediyor:

Konya imalat sanayinin yüzde 40'ı, bir ay öncesine göre imalat sanayindeki genel gidişatın daha iyi olduğunu düşünmektedir. Daha kötü olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 29,7 olurken, aynı olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 30,3 düzeyindedir.

İmalat sanayindeki genel gidişata bakıldığında Konya'nın Türkiye geneline göre daha iyi bir durumda olduğu görülmüştür. Aralık 2014'te yükselmeye başlayan Konya imalat sanayindeki genel gidişat, üst üste 5 aydır yükselmeye devam etmektedir.

Şekil-2. Geçtiğimiz aya göre imalat sanayinde genel gidişat*(%arttı – %azaldı) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

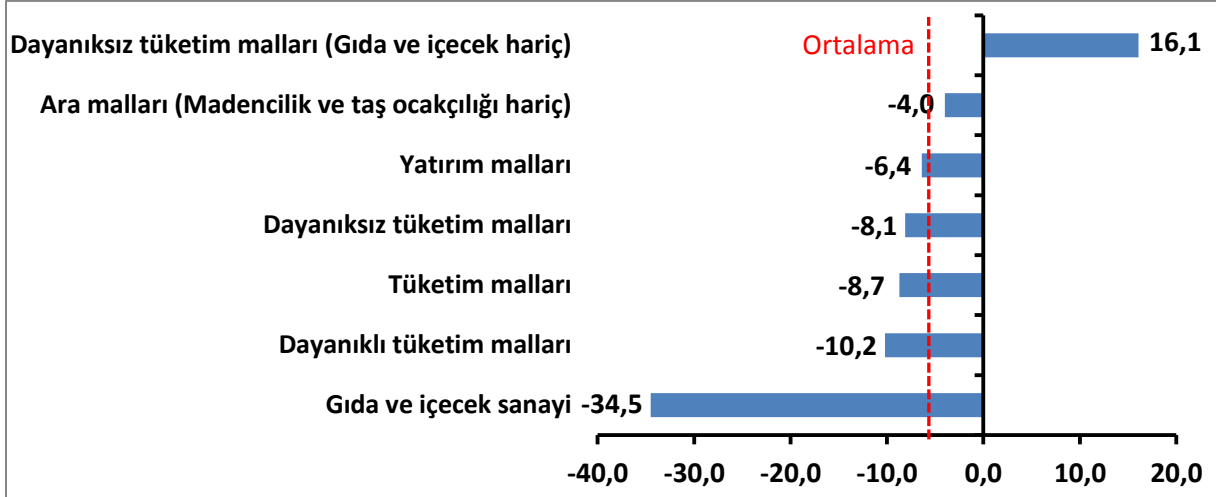

Konya'da faaliyet gösteren sanayicilerin yüzde 0,7'si önümüzdeki 3 ayda kısa vadeli Türk Lirası kredi faiz oranının artmasını, yüzde 78,3'ü ise düşmesini bekliyor.

Nisan ayının lideri gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları sektörü oldu:

Konya’da imalat sanayine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Nisan 2015’te geçen yılın aynı dönemine göre endeks değerinin sadece “gıda ve içecek hariç dayanıksız tüketim malları” sektöründe arttığı görülmektedir. Diğer tüm sektörlerde ise geçen yıla göre düşüş yaşanmıştır. “Ara malları” sektöründeki düşüş imalat sanayi ortalamasının altında kalmıştır. “Yatırım malları”, “dayanıksız tüketim malları”, “tüketim malları”, “dayanıklı tüketim malları” ve “gıda ve içecek sanayi” sektörlerindeki düşüş ise ortalamadan fazla olmuştur. “Gıda ve içecek sanayi” sektörü, endeks değeri geçen yıla göre en fazla azalan sektör olmuştur.

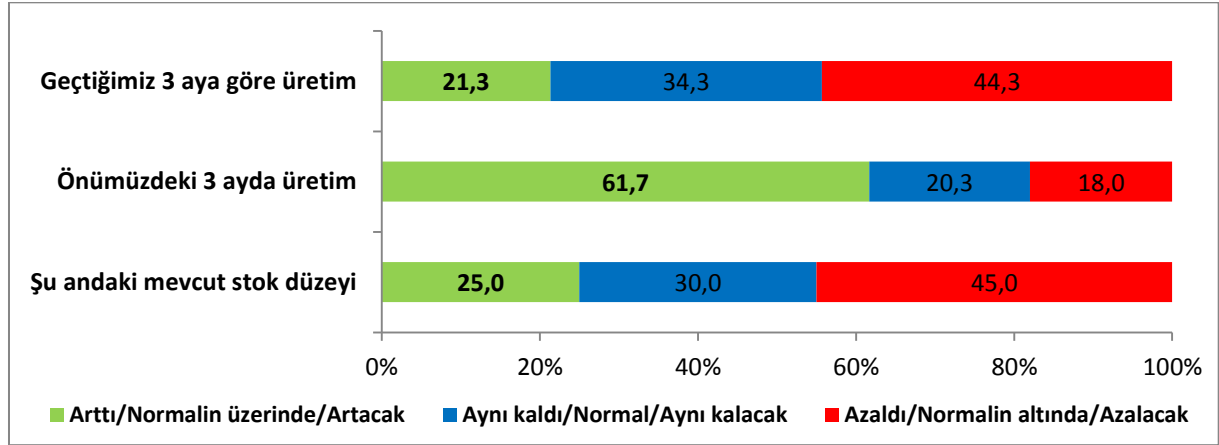
Şekil-3. Alt sektör bazında İmalat Sanayi Güven Endeksi’nin geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (Nisan 2015)

Konya imalat sanayinde geçtiğimiz 3 aya göre üretim düştü:

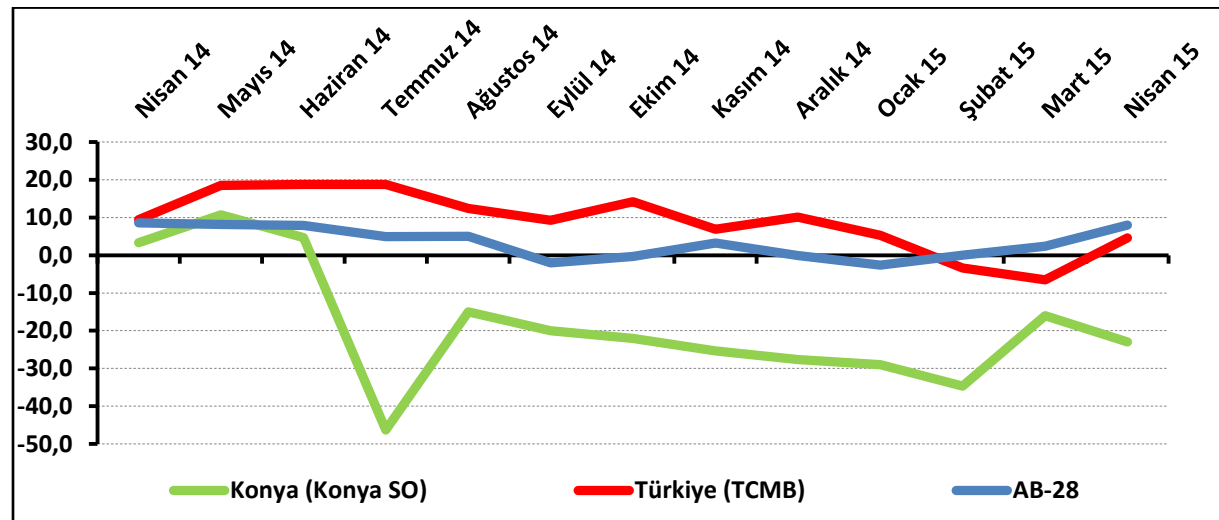
Nisan 2015'te Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 21,3'ü geçtiğimiz 3 aya göre üretimin arttığını ifade ederken yüzde 61,7'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını belirtmiştir. Konya'da imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 30'u mevcut stok düzeyinin sezon için normal olduğunu ifade etmiştir.

Şekil-4. Konya'da üretim ve stok durumu (%) (Nisan 2015)

Mart ayında yükselen “geçtiğimiz 3 aya göre üretim”, Nisan ayında tekrar düşüşe geçti. Nisan 2015'te “geçtiğimiz 3 aya göre üretim” Konya'da Türkiye'den daha düşük değer aldı.

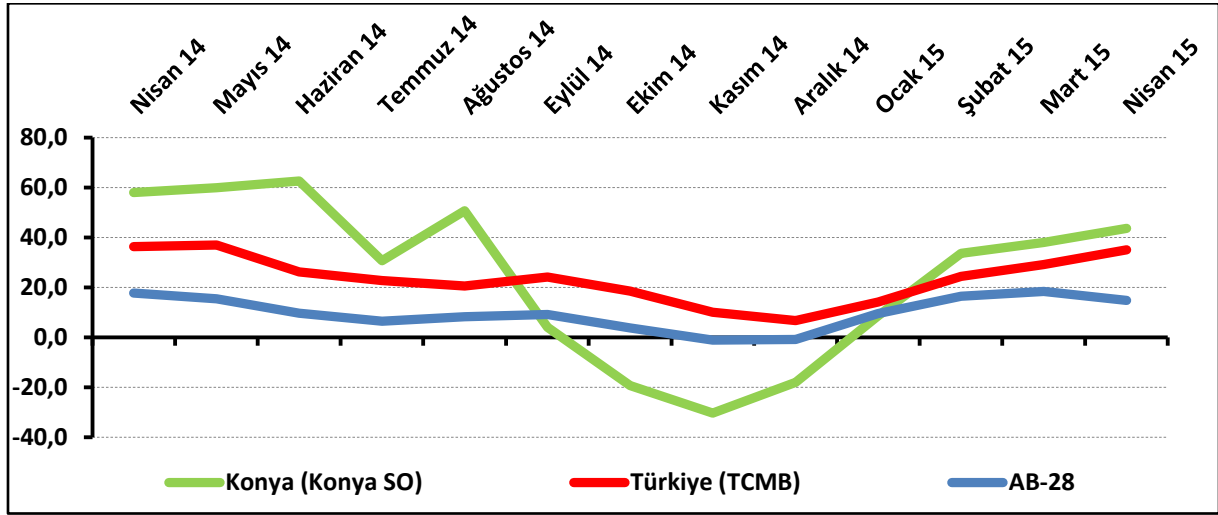
Şekil-5. Geçtiğimiz 3 aya göre üretim durumu*(%arttı – %azaldı) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 62'si önümüzdeki dönemde üretiminin artacağını bekliyor:

Aralık 2014'ten bu yana yükselen "önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", Nisan 2015'te de yükselişini sürdürdü. "Önümüzdeki 3 aydaki üretim beklentisi", söz konusu dönemde Türkiye'den ve AB'den daha yüksek bir değer aldı. Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 62'si önümüzdeki 3 ayda üretimlerinin artacağını beklemektedir.

Şekil-6. Önümüzdeki 3 ay için üretim beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Nisan ayında Konya'da kapasite kullanım oranları arttı:

Mart 2015'te Konya'da kapasite kullanım oranı yüzde 56,9 iken Nisan 2015'te bir önceki aya göre 0,2 puan yükselerek yüzde 57,1 olmuştur. Türkiye'de ise kapasite kullanım oranı geçen aya göre 1,7 puan yükselerek yüzde 74,1 olmuştur.

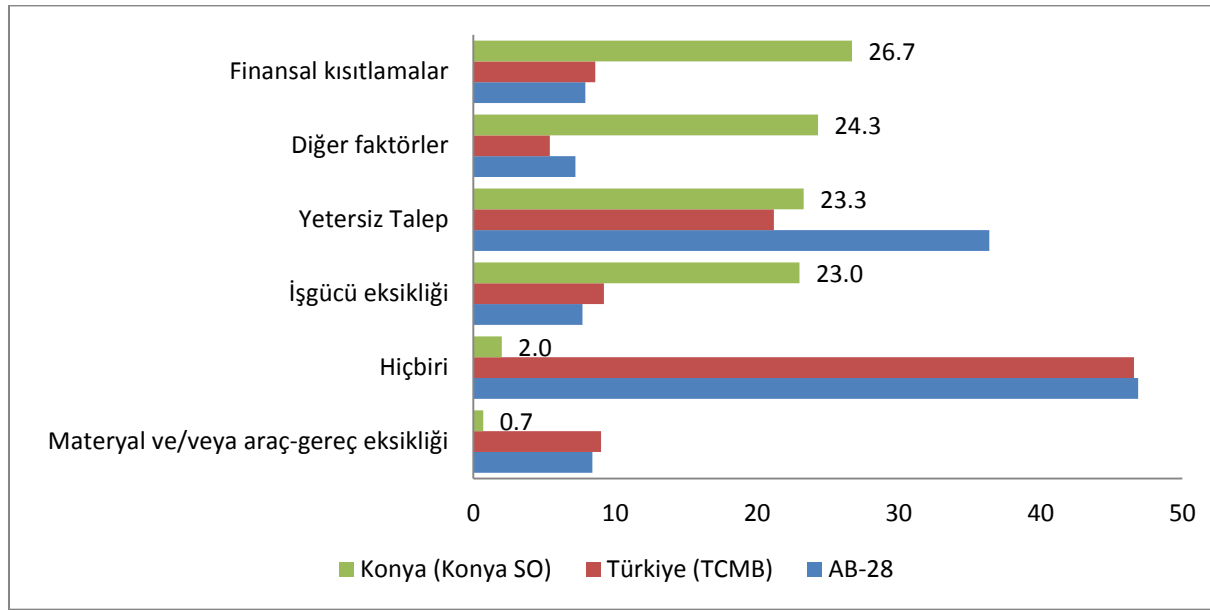
Mevcut siparişler ve taleplerdeki önümüzdeki aylarda beklenen değişiklikler göz önüne alındığında, imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 57'si üretim kapasitesinin fazlasıyla yeterli olduğunu, yüzde 35,7'si yeterli olduğunu, yüzde 7,3'ü yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Konya imalat sanayinde faaliyet gösteren firmalar, mevcut siparişlerine göre ortalama 3,3 aylık üretimlerinin garanti olduğunu ifade etmiştir.

Konya imalat sanayinde üretimin önündeki en büyük engel finansal kısıtlamalardır:

Konya imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 26,7'si için üretimi kısıtlayan en önemli faktör finansal kısıtlamalardır. Firmaların yüzde 23,3'ü yetersiz talebin, yüzde 23'ü işgücü eksikliğinin, yüzde 24,3'ü de diğer faktörlerin üretimlerini kısıtladığını ifade etmiştir. Üretimlerini kısıtlayan herhangi bir neden olmadığını ifade edenlerin oranı ise yüzde 2'dir.

Şekil-7. Mevcut üretimi kısıtlayan faktörler* (Nisan 2015)

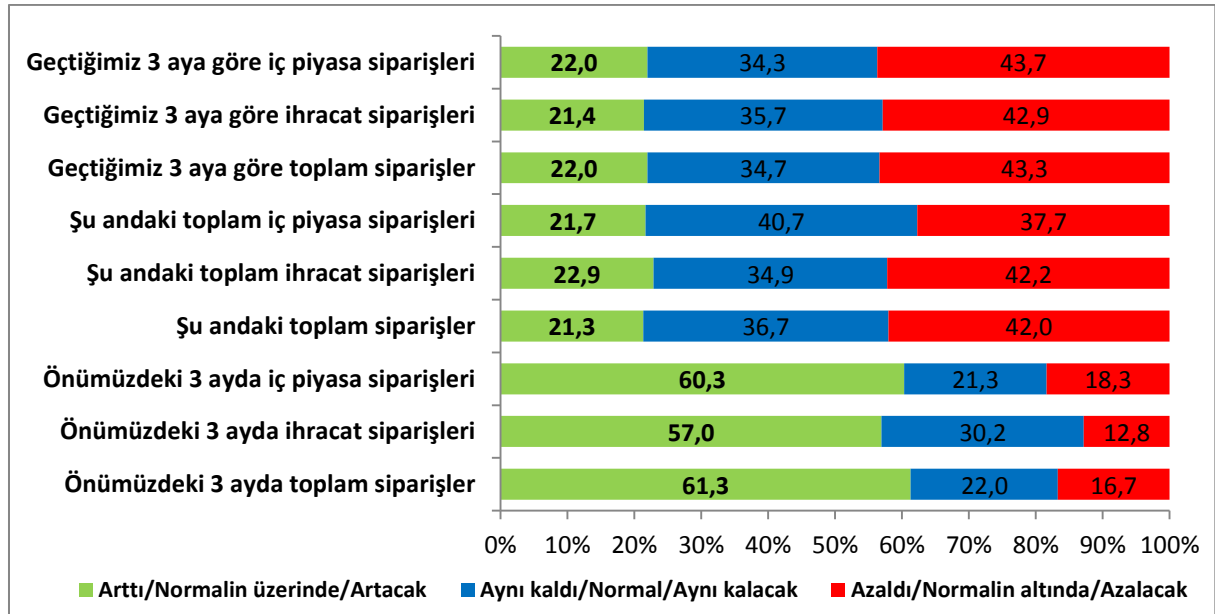
Konya imalat sanayinin yüzde 61'i önümüzdeki dönemde siparişlerin artmasını bekliyor:

Nisan 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 22'si geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişlerin arttığını ifade ederken önümüzdeki 3 ayda toplam siparişlerin artacağını belirtenlerin oranı yüzde 61,3 olmuştur.

Önceki aylarda da olduğu gibi Konyalı üreticilerin gelecek dönem siparişlerden umudunun geçtiğimiz dönemde gerçekleşen sipariş artışlarından daha fazla olduğu görülmektedir.

Siparişlere iç piyasa ve ihracat detayında bakıldığında hem geçmiş dönemde hem de önümüzdeki dönemdeki iç piyasa sipariş durumu ve beklentisinin ihracat siparişlerinden daha fazla olduğu görülmektedir.

Şekil-8. Konya'da sipariş durumu (%) (Nisan 2015)

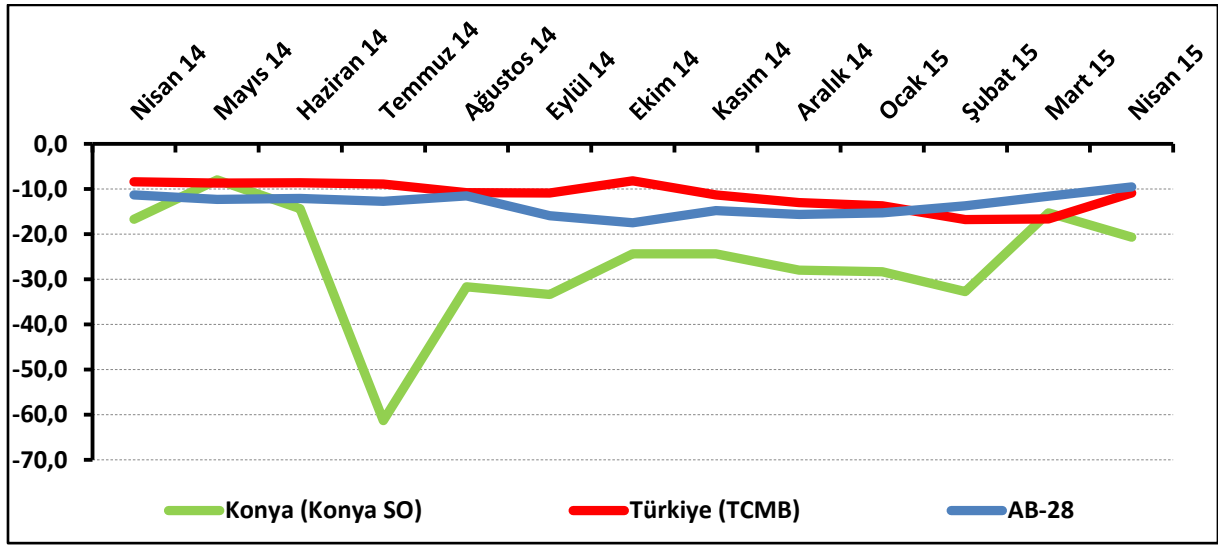

Konya imalat sanayindeki firmaların yüzde 30'u geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasada rekabetçi durumlarının arttığını, yüzde 53,3'ü aynı kaldığını ve yüzde 16,7'si ise rekabetçi durumlarının azaldığını düşünmektedir.

Konya'da mevcut sipariş miktarı geçen aya göre düştü:

Konya imalat sanayinde şu andaki toplam sipariş miktarı geçen aya göre düşmüştür. Konya'da imalat sanayi sektöründe faaliyet gösterenlerin yüzde 21,3'ü mevcut siparişlerin normalin üzerinde olduğunu, yüzde 36,7'si normal seviyede, yüzde 42'si ise normalin altında olduğunu ifade etmiştir. Konya'da şu andaki toplam sipariş miktarı, Türkiye'den ve AB-28'den daha düşük bir değer almıştır.

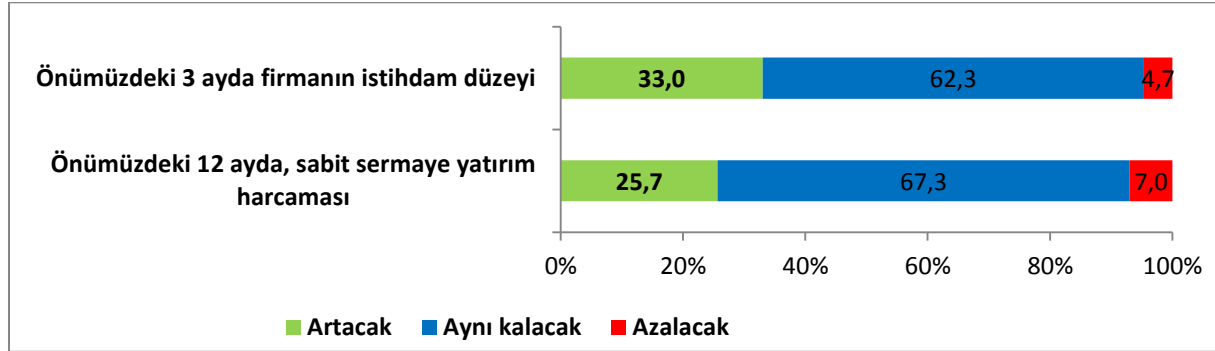
Şekil-9. Şu andaki toplam sipariş düzeyi* (%normalin üzerinde – %normalin altında) (Nisan 2014 – Nisan 2015)

Konya imalat sanayinde istihdam beklentisi artmaya devam ediyor:

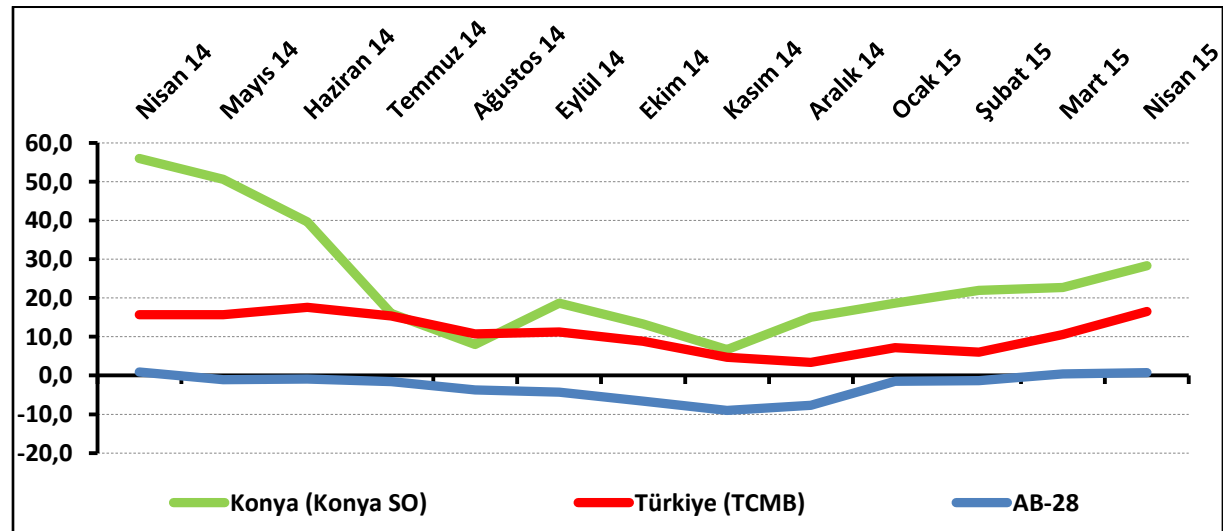
Nisan 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 33'ü önümüzdeki 3 ayda istihdamını artıracığını ifade etmiştir. Önümüzdeki 12 ayda sabit sermaye yatırım harcamalarının artacağını belirtenlerin oranı ise yüzde 25,7 olmuştur. Önümüzdeki 3 ayda istihdam beklentisinde geçen aya göre artış yaşanmıştır.

Şekil-10. Konya'da istihdam ve yatırım (%) (Nisan 2015)

Önümüzdeki döneme ilişkin istihdam beklentisinde Aralık 2014'te başlayan artış, Nisan 2015'te de devam etti. Nisan 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 62,3'ü önümüzdeki 3 ayda istihdam düzeylerinin değişmeyeceğini düşünmektedir. Önümüzdeki 3 aya ilişkin istihdam beklentisinin Konya'da, Türkiye genelinden ve AB-28'den daha yüksek bir değer aldığı görülmektedir.

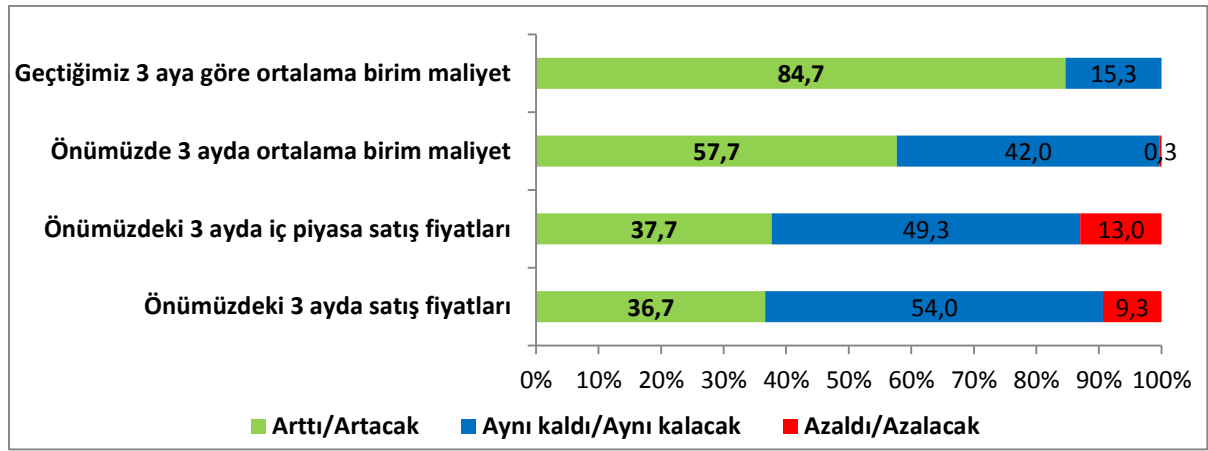
Şekil-11. Önümüzdeki 3 aydaki istihdam beklentisi* (%artacak – %azalacak) (Nisan 2014– Nisan 2015)

Konya imalat sanayinin yüzde 85'i ortalama birim maliyetlerinin arttığını ifade ediyor:

Nisan 2015'te Konya imalat sanayinde faaliyet gösterenlerin yüzde 84,7'si geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyetin arttığını ifade ederken yüzde 57,7'si önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyetlerinin artacağını beklediğini belirtmiştir. Konyalı üreticilerin yüzde 36,7'si ise önümüzdeki 3 ayda satış fiyatlarının artacağını ifade etmiştir.

Şekil-12. Konya'da maliyet ve satış fiyatı (%) (Nisan 2015)

Konya imalat sanayinin gelecek dönem beklentileri, Türkiye genelinden daha yüksek:

Konya imalat sanayi güven endeksi sorular bazında incelendiğinde önümüzdeki döneme ilişkin bazı göstergelerde artış yaşandığı ve geçmiş döneme yönelik göstergelerde ise geçen aya göre düşüş yaşandığı görülmektedir. Konya, gelecek dönemdeki tüm göstergelerde Türkiye genelinden daha iyi performans sergilemiştir.

Tablo-2¹. İmalat Sanayi Güven Endeksi Göstergeleri balans değerleri (Nisan 2015)

Balans değerleri (Olumlu – Olumsuz)	Bir önceki aya göre değişim (Konya)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim (Konya)	Konya	Türkiye	AB-28
Geçtiğimiz 3 aya göre üretim	-7,0	-26,3	-23,0	4,6	8,0
Önümüzdeki 3 ayda üretim	5,7	-14,3	43,7	35,1	14,8
Şu andaki mevcut stok düzeyi ²	-7,0	0,7	20,0	-5,6	-5,6
Geçtiğimiz 3 aya göre iç piyasa siparişleri	-6,7	-19,7	-21,7	3,1	
Geçtiğimiz 3 aya göre ihracat siparişleri	-4,5	-24,0	-21,4	-2,7	
Geçtiğimiz 3 aya göre toplam siparişler	-5,0	-27,3	-21,3	-3,4	
Şu andaki mevcut iç piyasa siparişleri	-2,3	-6,7	-16,0	-8,2	
Şu andaki toplam ihracat siparişleri	-5,8	8,5	-19,3	-13,4	-11,5
Şu andaki toplam siparişler	-5,4	-4,0	-20,7	-10,9	-9,5
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa siparişleri	4,3	-22,0	42,0	31,3	
Önümüzdeki 3 ayda ihracat siparişleri	7,6	-2,8	44,2	27,7	16,2
Önümüzdeki 3 ayda toplam siparişler	4,0	-20,3	44,7	34,2	13,2
Önümüzdeki 3 ayda firmanızın istihdam düzeyi	5,6	-27,7	28,3	16,5	0,7
Önümüzdeki 12 ayda, sabit sermaye yatırım harcamanız	-5,0	-30,3	18,7	6,5	
Geçtiğimiz 3 aya göre ortalama birim maliyet	1,4	17,4	84,7	38,7	
Önümüzdeki 3 ayda ortalama birim maliyet	-12,7	4,0	57,3	32,3	
Önümüzdeki 3 ayda iç piyasa satış fiyatları	-4,0	-7,6	24,7	25,4	
Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatları	-0,7	-0,7	27,3	20,9	-0,7
İmalat sanayindeki 1 ay öncesine göre genel gidişat	6,3	-27,0	10,3	-9,3	

¹ Tablolardaki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

AB’de imalat sanayi güven endeksi düştü:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi değerlerine bakıldığında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke Malta olmuştur. Malta’yı; İspanya ve Bulgaristan takip etmiştir. Geçen yıla göre en fazla düşüş Danimarka, İsveç, Yunanistan ve İngiltere’de yaşanmıştır. Hem AB-28 hem de Türkiye İmalat Sanayi Güven Endeksi geçen yıla göre düşüş göstermiştir.

Tablo-3. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye’nin İmalat Sanayi Güven Endeksi karşılaştırmaları (Nisan 2014’e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Nisan 2014’e göre İmalat Sanayi Güven Endeksi’ndeki Değişim
Malta	10,9
İspanya	10,0
Bulgaristan	8,3
Hırvatistan	6,8
Slovakya	6,4
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	6,3
Portekiz	5,1
Slovenya	3,9
Litvanya	3,3
Hollanda	2,9
Çek Cumhuriyet	1,7
İtalya	1,7
Polonya	1,4
Euro Bölgesi-19	0,6
Romanya	0,1
Macaristan	-0,3
Fransa	-0,4
Finlandiya	-0,7
AB-28	-0,9
Belçika	-0,9
Almanya	-1,7
Türkiye	-2,0
Letonya	-2,1
Estonya	-2,3
Avusturya	-4,1
Lüksemburg	-4,1
İngiltere	-7,0
Yunanistan	-7,5
İsveç	-9,2
Danimarka	-19,9